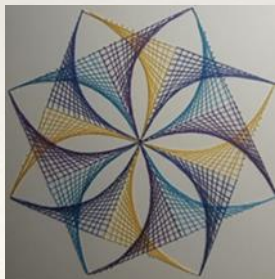

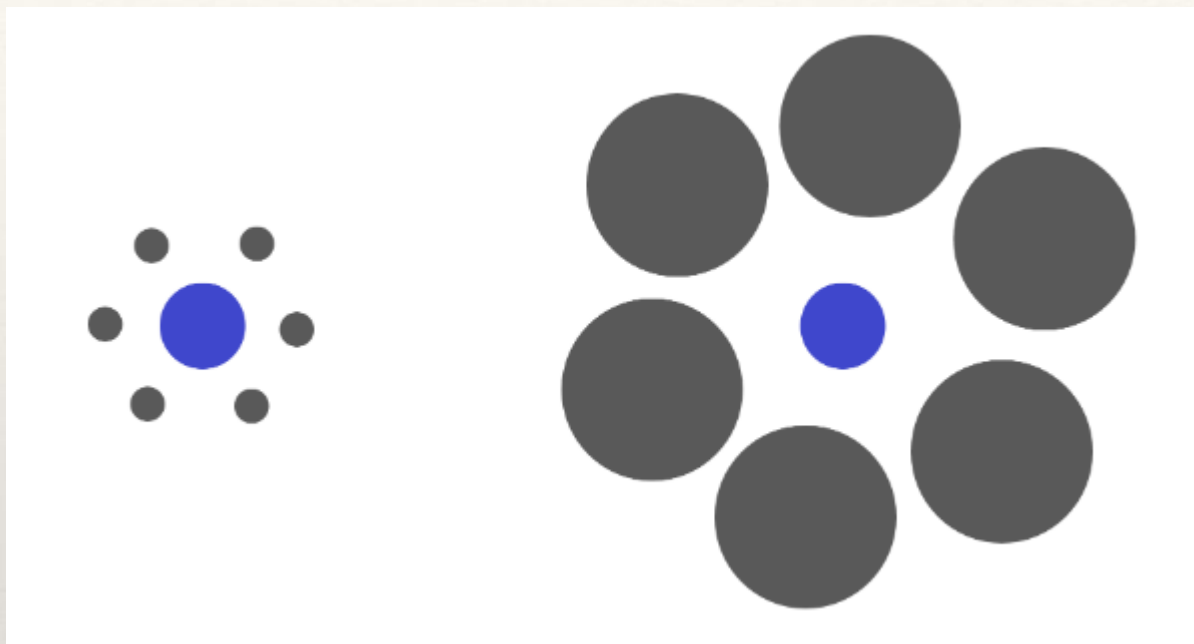
Widzieć więcej niż stopień ocenianie jako narzędzie refleksji i rozwoju

Halina Pulchny
Nauczyciel konsultant
MCDN Ośrodek w Krakowie

W prezentacji zamieszczono ilustracje Danuty Sterny,
udostępnione na stronie <https://oknauczanie.pl>.

Które z niebieskich kół jest większe?

Kogo widzisz na zdjęciu?

Czy ocena to tylko cyfra?

W szkole wciąż dominuje przekonanie, że stopień jest najważniejszym miernikiem wiedzy ucznia.

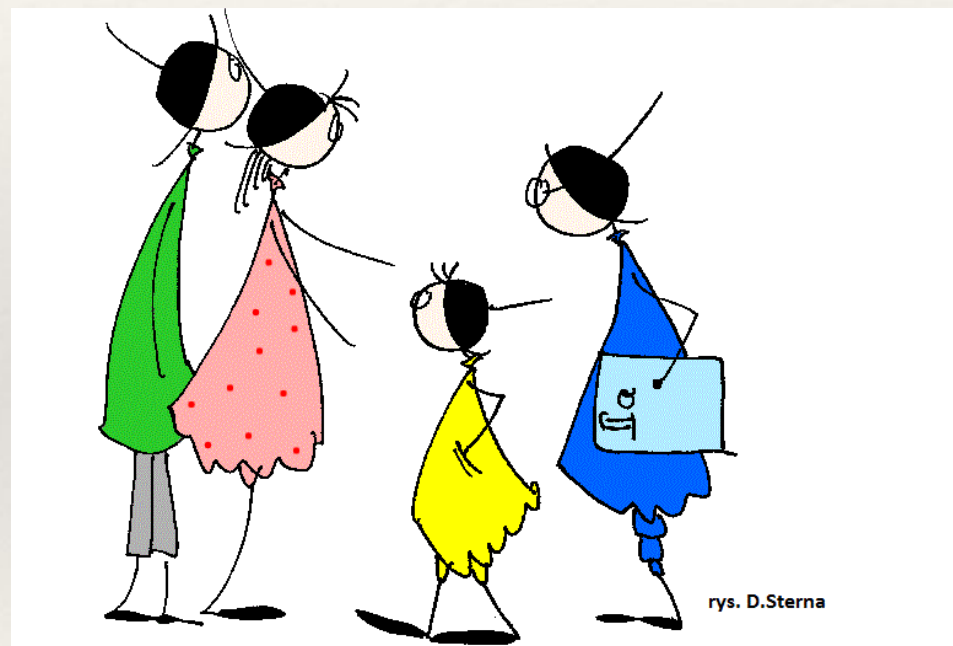

<https://pixabay.com/pl/>

Dlaczego w świadomości uczniów i ich rodziców stopnie pozostają
głównym wyznacznikiem sukcesu szkolnego?

- prostota przekazu
- porównywalność
- tradycja i przyzwyczajenie
- formalności
- i wreszcie – **poczucie kontroli**

To wszystko – z punktu widzenia rodzica – jest zrozumiałe.

Ale... czy to wystarczy?

Co mówi nam ta trójka? A co mówi uczniowi?

Czy wiemy, jaką drogę przeszedł, jak bardzo się rozwinął?

Stopnie pokazują tylko **punkt w czasie**, a nie cały **proces uczenia się**.

Stopień, to miejsce na skali.

Ocena to opinia o czymś lub o kimś dokonana w wyniku analizy.

Opinia nie musi być ani krytyczna, ani doceniająca, powinna być rzetelna i pomocna.

Rys. Danuta Sterna

Ocena, to szerokie i złożone pojęcie

Stopień może wręcz **zamykać dialog**

Uczeń słyszy: „Masz tróję.”

I już wie: jest średni.

Nie szuka przyczyn, nie pyta, co można poprawić.

Rodzic widzi „piątkę” i mówi: „Świetnie!”, ale też nie zastanawia się, **co było mocną stroną pracy** dziecka.

Nie możemy zrezygnować całkowicie ze stopni

Ale możemy sprawić, by **nie były jedynym,**
ani najważniejszym, elementem oceny

Bo uczeń to więcej niż piątka
I więcej niż trójka

Rys. Danuta Sterna

Jeśli naprawdę chcemy, by uczniowie się uczyli, nie tylko „zdobywali dobre stopnie”, **musimy spojrzeć głębiej.**

Dla kogo jest ustalana ocena – dla ucznia, rodzica, szkoły, systemu?

Jakie sygnały dajemy uczniowi poprzez ocenę?
Co on z niej "czyta"?

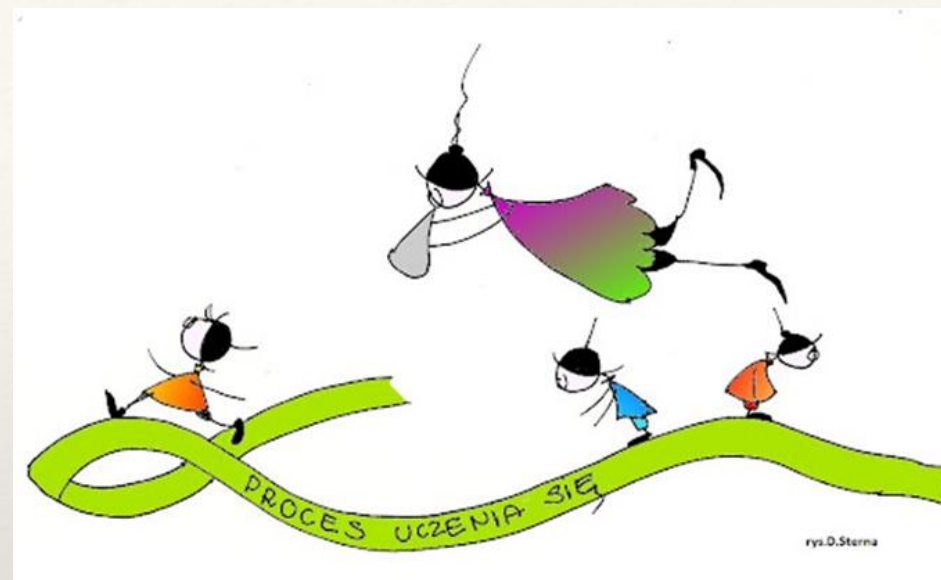
Jak często ocena staje się celem samym w sobie, a nie drogowskazem w nauce?

Rys. Danuta Sterna

Ocenianie wspierające refleksję i rozwój

To ocenianie, które wspiera ucznia
w trakcie uczenia się, a nie tylko na
końcu.

- Uczeń wie, co potrafi, nad czym pracuje.
- Rodzic rozumie, w czym dziecko się rozwija, a z czym ma trudność.
- Nauczyciel nie pełni roli „sędziego”, tylko **towarzysza w procesie uczenia się**.

- jasne cele i kryteria sukcesu

Jeśli uczeń rozumie: „Dziś uczę się formułować argumenty poparte faktami” – **to ocena nie jest dla niego zaskoczeniem.**

- informacja zwrotna

To niezwykle wartościowe. Bo dziecko dowiaduje się: co zrobiło dobrze, co wymaga poprawy, **jak może się rozwinąć.**

- samoocena

To kluczowa kompetencja XXI wieku: **umieć ocenić własne działania i wyciągać z nich wnioski.**

Ocenianie wspierające refleksję i rozwój

Stawiać na komentarz, nie tylko ocenę

Zamiast tylko „3+” – napisz: „Dobrze rozpoczęte – spróbuj rozwinąć argumentację, np. przez przykład.”

Zadawać uczniowi pytania, które skłaniają do myślenia

„Co według ciebie poszło ci dobrze? Co chcesz poprawić?” – takie pytania **uruchamiają refleksję**, a nie tylko reakcję na wynik.

Uznawać wysiłek i strategie, nie tylko efekt

„Widziałem, że bardzo się starałeś uporządkować swoje notatki – to świetny krok do samodzielnego uczenia się.”

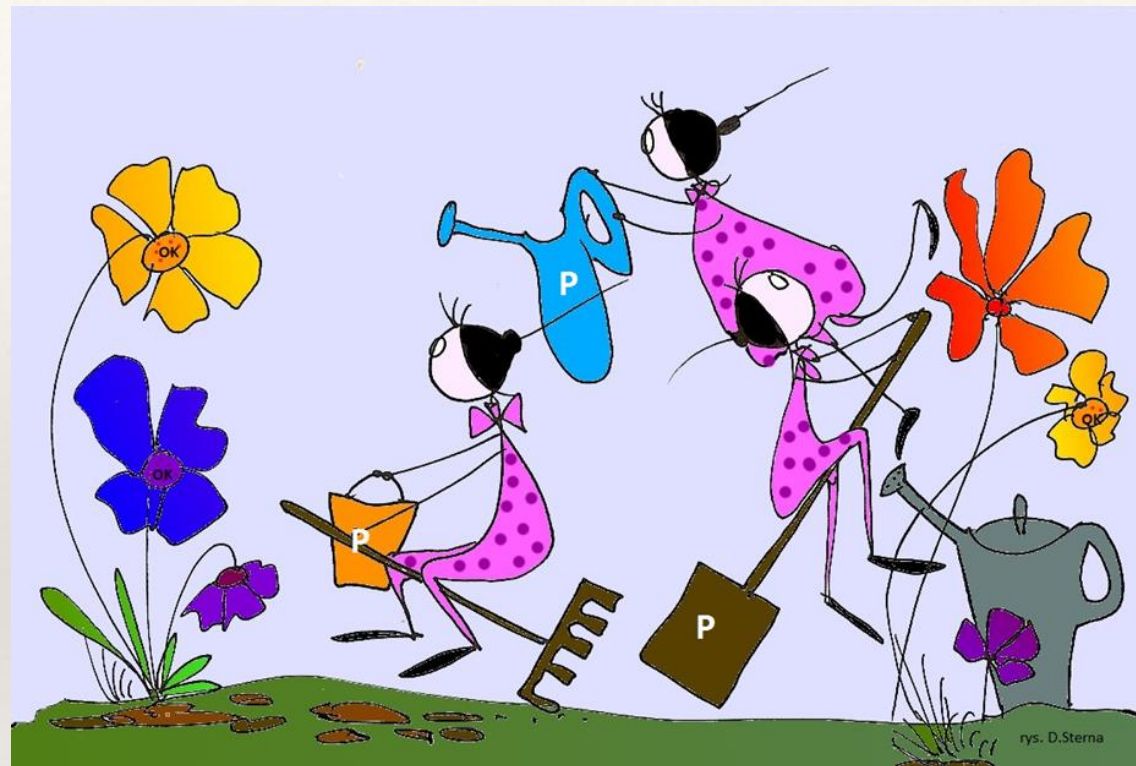
Budować kulturę oceniania formatywnego

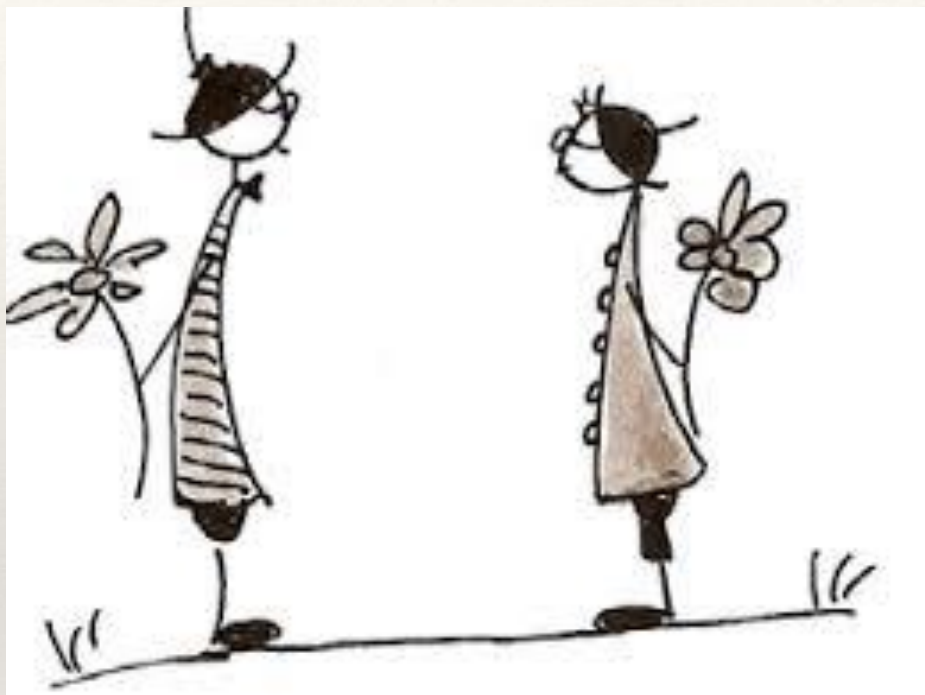
Czyli takiego, które **pomaga się uczyć**, a nie tylko podsumowuje. To może oznaczać: samoocenę uczniów, cele lekcji zapisane wspólnie, skalę „potrafię – uczę się – jeszcze nie”.

Widzieć więcej niż stopień

- Widzieć człowieka, nie tylko ucznia
- Widzieć proces, nie tylko wynik
- Widzieć potencjał, nie tylko braki
- Mówić językiem wsparcia, nie klasyfikacji

Rys. Danuta Sterna

Dziękuję za uwagę

Halina Pulchny

h.pulchny@mcdn.edu.pl

